

Τροποποιημένη πρόταση απόφασης του Συμβουλίου περί θεσπίσεως ειδικού προγράμματος έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον τομέα της επιστήμης και τεχνολογίας της θάλασσας (1991—1994)

COM(90) 574 τελικό — SYN 264

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 149 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ, στις 30 Νοεμβρίου 1990)

(90/C 321/03)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130 Ο παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Εκτιμώντας:

ότι, με την απόφαση 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ⁽¹⁾, το Συμβούλιο έχει θεσπίσει το τρίτο πρόγραμμα-πλαίσιο για τις κοινοτικές δράσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης (1990—1994) στο οποίο καθορίζονται ιδίως οι δραστηριότητες που πρέπει να αναληφθούν στον τομέα της επιστήμης και τεχνολογίας της θάλασσας·

ότι η παρούσα απόφαση πρέπει να ληφθεί με βάση τα σημεία αιτιολογικής σκέψης που εκτίθενται στο προοίμιο της εν λόγω απόφασης·

ότι το άρθρο 130 Ι της συνθήκης προβλέπει ότι η εφαρμογή του προγράμματος-πλαισίου πραγματοποιείται μέσω ειδικών προγραμμάτων που αναπτύσσονται στο εσωτερικό κάθε δράσης·

ότι είναι σκόπιμο να εκτιμηθεί το ποσό των κοινοτικών χρηματοδοτικών πόρων που απαιτείται για την εκτέλεση του παρόντος ειδικού προγράμματος· ότι το οριστικό ποσό πρόκειται να καθοριστεί από την αρμόδια επί του προϋπολογισμού αρχή σύμφωνα με τις δημοσιονομικές προοπτικές που καλύπτουν την περίοδο 1988—1992 και περιλαμβάνονται στη διοργανική συμφωνία της 29ης Ιουνίου 1988⁽²⁾, καθώς και σύμφωνα με τις ενδεχόμενες μελλοντικές δημοσιονομικές προοπτικές που καλύπτουν την περίοδο 1993—1994·

ότι απαιτείται ειδική ενθάρρυνση της βασικής έρευνας σε ολόκληρη την Κοινότητα, σε καθέναν από τους στρατηγικούς τομείς έρευνας του προγράμματος-πλαισίου·

ότι, επιπλέον του ειδικού προγράμματος για το ανθρώπινο δυναμικό και την κινητικότητα, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η επιμόρφωση των ερευνητών που συμμετέχουν σε κάθε στρατηγικό τομέα του προγράμματος πλαισίου·

ότι οι κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, καθώς και οι επιπτώσεις στον άνθρωπο, του προγράμματος απαιτούν αξιολόγηση των τεχνολογικών επιλογών και εκτίμηση των κινδύνων από ανεξάρτητη ομάδα ειδικών·

ότι, δυνάμει του άρθρου 4 και του παραρτήματος Ι της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ, το ποσό που θεωρείται απαραίτητο για το σύνολο του προγράμματος-πλαισίου καλύπτει ποσό 57 εκατομμυρίων Ecu για τη συγκεντρωτική δραστηριότητα διάδοσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων, το οποίο κατανέμεται κατ'αναλογία του ποσού που προβλέπεται για κάθε δράση· ότι η σπουδαιότητα του παρόντος ειδικού προγράμματος στο πλαίσιο των δράσεων σχετικά με την τεχνολογία του περιβάλλοντος οδηγεί σε μείωση των αναγκών για το παρόν πρόγραμμα προβλεπόμενων χρηματοδοτικών πόρων κατά 1,04 εκατομμύρια Ecu, που διατίθενται στις προαναφερόμενες συγκεντρωτικές δραστηριότητες, προκειμένου να τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 130 Ξ παράγραφος 2 δεύτερη πρόταση της συνθήκης·

ότι η εκτέλεση του παρόντος προγράμματος πρέπει να διασφαλίζεται από την Επιτροπή· ότι, προκειμένου να διευκολύνεται η Επιτροπή κατά την εκπλήρωση της αποστολής της, τα κράτη μέλη οφείλουν, δυνάμει του άρθρου 5 της συνθήκης, να παρέχουν σ' αυτή κάθε αναγκαία δόθθεια, ιδίως στο πλαίσιο επιτροπής·

ότι το παρόν πρόγραμμα πρέπει να εκτελεστεί κυρίως με την επιλογή έργων έρευνας και ανάπτυξης προκειμένου τα έργα αυτά να είναι δυνατόν να επωφεληθούν από την κοινοτική συμμετοχή· ότι η Επιτροπή οφείλει να παροτρύνει την υποβολή προτάσεων για παρόμοια έργα, με τη συνθήκη διαδικασία των προσκλήσεων προς υποβολή προτάσεων που δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*·

ότι είναι σκόπιμο να προβλεφθεί επίσης έκτακτη διαδικασία η οποία να εφαρμόζεται μεταξύ των κλήσεων για υποβολή προτάσεων, με σκοπό τη διατήρηση ορισμένης ευελιξίας η

(¹) ΕΕ αριθ. L 117 της 8. 5. 1990, σ. 28.

(²) ΕΕ αριθ. L 185 της 15. 7. 1988, σ. 33.

οποία επιτρέπει στην Επιτροπή, ενόψει της συνεχούς εξέλιξης και της σταδιακής επίσπευσης της τεχνολογικής προόδου, να λαμβάνει επίσης υπόψη τις αυθόρμητες προτάσεις που συμβιβάζονται προς τους στόχους του προγράμματος·

ότι κατά την επιλογή των έργων που πρόκειται να πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος πρέπει να αποδίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην αρχή της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας, στο διακρατικό χαρακτήρα των έργων, καθώς και στη χορηγητέα ενίσχυση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις·

ότι η Επιτροπή είναι σε θέση να προτείνει και το Συμβούλιο να εγκρίνει συμπληρωματικά προγράμματα προσφεύγοντας στα μέσα που προβλέπονται στα άρθρα 130 Κ, 130 Α ή 130 Ν της συνθήκης, μόνο με βάση την εμπειρία που έχει αποκτηθεί κατά την εκτέλεση του παρόντος προγράμματος εφόσον αυτά συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος, σύμφωνα με τη δυνατότητα που παρέχει το άρθρο 2 παράγραφος 2 της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ·

ότι, σύμφωνα με το άρθρο 130 Ζ της συνθήκης, οι δράσεις που αναλαμβάνει η Κοινότητα προκειμένου να ενισχυθούν οι επιστημονικές και τεχνολογικές βάσεις της ευρωπαϊκής διομηχανίας και για να ευνοηθεί η ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητάς της, καλύπτουν τη συνεργασία στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς ότι η συνεργασία αυτή μπορεί να αποδίδει ιδιαίτερα εποικοδομητική για την ανάπτυξη του παρόντος προγράμματος·

ότι είναι απαραίτητο να αποκτηθούν βασικές γνώσεις και αξιόπιστες μέθοδοι προβλέψεων για την εκπόνηση στρατηγικής διαχείρισης και προστασίας, μακροπρόθεσμα, του θαλάσσιου περιβάλλοντος, όπως προβλέπεται στο παράρτημα II της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ·

ότι ζητήθηκε η γνώμη της επιτροπής επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (Crest),

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Θεσπίζεται ειδικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα στον τομέα της επιστήμης και τεχνολογίας της θάλασσας, όπως ορίζεται στο παράρτημα I, για την περίοδο από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* έως τις 31 Δεκεμβρίου 1994.

Άρθρο 2

1. Το ποσό των κοινοτικών δαπανών, που κρίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση του προγράμματος που θεσπίζεται

με την παρούσα απόφαση, ανέρχεται σε 104 εκατομμύρια Ecu. Από το ποσό αυτό αφαιρούνται 1,04 εκατομμύρια Ecu για τη συγκεντρωτική δράση διάδοσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων. Το ποσό που μειώνεται κατά τον τρόπο αυτό σε 102,96 εκατομμύρια Ecu καλύπτει τις δαπάνες προσωπικού που δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνουν το 5 %. Η ενδεικτική κατανομή των ποσών αυτών περιλαμβάνεται στο παράρτημα II.

Το πρόγραμμα αυτό δεν πρέπει να αντικαταστήσει αλλά απλώς να προστεθεί στο προηγούμενο πρόγραμμα.

2. Στην περίπτωση που το Συμβούλιο λάβει απόφαση, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 4 της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ, η παρούσα απόφαση προσαρμόζεται ώστε να ληφθεί υπόψη η απόφαση που έχει ληφθεί.

3. Η αρμόδια επί του προϋπολογισμού αρχή καθορίζει τις διαθέσιμες πιστώσεις για κάθε οικονομικό έτος.

Άρθρο 3

Οι τρόποι εκτέλεσης του προγράμματος καθορίζονται στο παράρτημα III.

Άρθρο 4

Το ποσοστό της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας καθορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα IV της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ.

Άρθρο 5

1. Κατά τη διάρκεια του έτους 1992, η Επιτροπή προδίδει σε επανεξέταση του προγράμματος και διαβιβάζει έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα της εν λόγω επανεξέτασης προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η οποία συνοδεύεται, ενδεχομένως, από προτάσεις τροποποιήσεων.

2. Κατά τη λήξη του προγράμματος, η Επιτροπή αξιολογεί τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί. Διαβιβάζει σχετική έκθεση προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

3. Οι εκθέσεις συντάσσονται με βάση τους στόχους που καθορίζονται στο παράρτημα I της παρούσας απόφασης και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 4 της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ και αξιολογούν κατά πόσον η εφαρμογή του προγράμματος είναι συνεπής με τα έξη σημαντικότερα αιτήματα που αναφέρονται στο παράρτημα II της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ του Συμβουλίου (1).

Άρθρο 6

1. Η Επιτροπή διασφαλίζει την εκτέλεση του προγράμματος. Επικουρείται από επιτροπή, στο εξής καλούμενη «η επιτροπή», που αποτελείται από τους αντιπροσώπους των κρατών μελών και προεδρεύεται από τον αντιπρόσωπο της Επιτροπής.

(1) ΕΕ αριθ. L 117 της 8. 5. 1990.

2. Οι συμβάσεις που συνάπτονται από την Επιτροπή διέπουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κάθε μέρους, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών διάδοσης, προστασίας και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας, σύμφωνα με τις διατάξεις που έχουν θεσπιστεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 I δεύτερο εδάφιο της συνθήκης, και, κατά περίπτωση, διαδικασίες μετεκπαίδευσης και αξιολόγησης.

3. Κατά την εκκίνηση του προγράμματος καταρτίζεται πρόγραμμα εργασιών το οποίο αναθεωρείται τακτικά. Σ' αυτό καθορίζονται οι λεπτομερείς στόχοι και ο τύπος των έργων που πρέπει να αναληφθούν, καθώς και οι αντίστοιχες δημοσιονομικές διατάξεις που πρέπει να θεσπιστούν. Η Επιτροπή καταρτίζει τις προσκλήσεις προς υποβολή προτάσεων έργων με βάση το πρόγραμμα εργασιών.

Άρθρο 7

1. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρέπει να ληφθούν. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίζει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος. Η γνώμη διατυπώνεται με τη πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης για την έκδοση των αποφάσεων τις οποίες το Συμβούλιο καλείται να λάβει μετά από πρόταση της Επιτροπής. Κατά τις ψηφοφορίες στο πλαίσιο της επιτροπής, οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών μελών σταθμίζονται σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

2. Η Επιτροπή θεσπίζει τα προβλεπόμενα μέτρα, όταν αυτά είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής.

3. Εάν τα προβλεπόμενα μέτρα δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής ή εάν δεν έχει διατυπωθεί σχετική γνώμη, η Επιτροπή υποβάλλει αμέσως προς το Συμβούλιο πρόταση σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

4. Εάν το Συμβούλιο δεν αποφασίσει σε προθεσμία ενός μηνός από την υποβολή της πρότασης, τα προτεινόμενα μέτρα θεσπίζονται από την Επιτροπή.

Άρθρο 8

1. Η διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 7 εφαρμόζεται για:

- την κατάρτιση και την αναπροσαρμογή των προγραμμάτων εργασιών που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3,
- την αξιολόγηση των έργων που αναφέρονται στο σημείο 2 του παραρτήματος III, καθώς και του προβλεπόμενου ποσού της κοινοτικής χρηματοδοτικής συμμετοχής, εφόσον τα έργα αυτά υποβάλλονται με τη συνθήκη διαδικασία που αναφέρεται στο σημείο 4 του παραρτήματος III και το εν λόγω ποσό υπερβαίνει τα 5 εκατομμύρια Ecu,

— την αξιολόγηση όλων των έργων που υποβάλλονται με την έκτακτη διαδικασία που αναφέρεται στο σημείο 4 του παραρτήματος III, καθώς και του προβλεπόμενου ποσού της κοινοτικής χρηματοδοτικής συμμετοχής,

— τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αξιολόγηση του προγράμματος.

2. Η Επιτροπή μπορεί να ζητεί τη γνώμη της επιτροπής για κάθε ζήτημα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του προγράμματος.

3. Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή σχετικά με:

- την πρόοδο του προγράμματος,
- τα σχέδια προσκλήσεων προς υποβολή προτάσεων έργων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3,
- τα έργα, που αναφέρονται στο σημείο 2 του παραρτήματος III, που υποβάλλονται με τη συνθήκη διαδικασία, για τα οποία η συμμετοχή της Κοινότητας δεν υπερβαίνει τα πέντε εκατομμύρια Ecu, καθώς και τα αποτελέσματα της αξιολόγησής τους,
- τα συνοδευτικά μέτρα, που αναφέρονται στο σημείο 2 του παραρτήματος III,
- τις συντονισμένες δράσεις, που αναφέρονται στο σημείο 2 του παραρτήματος III.

Άρθρο 9

Κατά την εκτέλεση του παρόντος προγράμματος είναι επίσης δυνατόν να απαφασισθούν, αν παραστεί ανάγκη, συμπληρωματικά προγράμματα κατά την έννοια του άρθρου 130 K, συμμετοχές κατά την έννοια του άρθρου 130 Λ και κοινές επιχειρήσεις ή κάθε άλλη δομή κατά την έννοια του άρθρου 130 Ν της συνθήκης.

Άρθρο 10

Στις περιπτώσεις που η συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς που αποδίδει στην επίτευξη των στόχων του παρόντος προγράμματος απαιτεί νομικές δεσμεύσεις μεταξύ της Κοινότητας και των ενεχόμενων τρίτων μερών, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται, σύμφωνα με το άρθρο 130 M της συνθήκης, να διαπραγματεύεται διεθνείς συμφωνίες για τον καθορισμό των κανόνων που διέπουν την συνεργασία αυτή.

Δίδεται επίσης προτεραιότητα στη συνεργασία με τις χώρες ΕΖΕΣ και τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και σύμφωνα με τις γενικές κατευθύνσεις που έχουν αποφασισθεί από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας συνεννόησης που είχε προηγηθεί της θεσπίσεως τρίτου προγράμματος πλαισίου.

Οι διαπραγματεύσεις διεθνών συμφωνιών τέτοιου είδους είναι δυνατό να αρχίσουν να διεξάγονται μόνο με τρίτες χώρες που έχουν ήδη υπογράψει συμφωνία συνεργασίας με την Κοινότητα, στην οποία η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη ή η επιστημονική πρόοδος αναφέρονται ρητώς ως ένας από τους στόχους της συνεργασίας.

Η απόφαση για τη σύναψη των εν λόγω συμφωνιών θεσπίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 130 Ο παράγραφος 2 της συνθήκης.

Άρθρο 11

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Οι προσανατολισμοί του τρίτου προγράμματος-πλαισίου, οι επιστημονικοί και τεχνικοί στόχοι που εξυπηρετεί και τα κίνητρα από τα οποία εμπνέεται αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος ειδικού προγράμματος.

Η παράγραφος 3 του προγράμματος II του εν λόγω προγράμματος-πλαισίου αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος ειδικού προγράμματος.

Η πρόθεση είναι να αναπτυχθούν ορισμένες δραστηριότητες που ξεκίνησαν στο Μαστ πλαίσιο του πειραματικού προγράμματος (1989-1992), να εισαχθούν νέα θέματα και να επεκταθεί η γεωγραφική κάλυψη, ώστε να συμπεριληφθεί ο Βόρειος Ατλαντικός Ωκεανός, ιδίως οι εξαρτημένες από αυτόν και οι Αρκτικές θάλασσες, ακόμη και αν πρέπει να ενισχυθούν οι δράσεις που έχουν εγκριθεί για τη Μεσόγειο.

Στη βάση και κάτω από το φως των προαναφερθέντων στοιχείων, γίνεται πιο κάτω η αναλυτική περιγραφή του περιεχομένου του παρόντος ειδικού προγράμματος.

Τομέας Ι

Επιστήμη της θάλασσας

Θα διεξαχθεί διεπιστημονική έρευνα με σκοπό τη μελέτη φαινομένων και ρευμάτων, η οποία θα χρησιμοποιήσει μαθηματικά μοντέλα όπου αυτό είναι απαραίτητο.

Θα εκπονηθούν λεπτομερείς και εκτεταμένες μελέτες των συστημάτων ωκεανικών ρευμάτων και της δυναμικής υδάτινων μαζών με σκοπό τον προσδιορισμό της κίνησης των υδάτων και των φυσικών φαινομένων στις ευρωπαϊκές θάλασσες και στους προσκείμενους ωκεανούς. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στο όριο της υφαλοκρηπίδας καθώς και στη ζώνη που αποκαλύπτεται κατά τη χαμηλή παλίρροια. Η επίδραση του θαλασσίου πάγου θα μελετηθεί σε σχέση με τη δημιουργία θαλάσσιων υδάτων και τα γενικά ρεύματα, καθώς επίσης και η επίδραση της ενδεχόμενης τήξης του «φαινομένου του θερμοκηπίου» στην άνοδο των θαλασσίων υδάτων (σε συνδυασμό με το πρόγραμμα STEP/EPOCH).

Θα συνεχιστεί η έρευνα και θα διεξαχθούν οι περαιτέρω εργασίες σχετικά με τις βιογεωχημικές διεργασίες, με σκοπό ιδιαίτερα να γίνουν κατανοητά και να εκφραστούν ποσοτικά τα ρεύματα άνθρακα και άλλων στοιχείων στη θάλασσα. Περιλαμβάνεται επίσης η υδροθερμική δραστηριότητα καθώς και ο γενικός κύκλος του άνθρακα στις παραλιακές, ηπειρωτικές και θαλάσσιες θάλασσες.

Θα αναληφθούν μελέτες για να αξιολογηθούν οι ρυθμοί εναλλαγής ουσιών σε τόπους αλληλεπίδρασης (π.χ. διάφορες ενδιάμεσες επιφάνειες: γη-θάλασσα, αέρας-θάλασσα, θαλάσσιος πυθμός-στήλη ύδατος, κ.λ.π.), ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια συνθηκών κακοκαιρίας.

Δεδομένου ότι η ικανότητα των ωκεανών να απορροφούν CO₂ επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την αξιολόγηση της δυναμικής του φαινομένου του θερμοκηπίου, θα πραγματοποιηθούν έρευνες με στόχο τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με την απορρόφηση CO₂ από τους ωκεανούς.

Η έρευνα θα έχει σκοπό να καταλήξει σε μαθηματικές εκφράσεις και αξιόπιστα μοντέλα για τις βιολογικές διαδικασίες και τα οικοσυστήματα, αλλά δεν θα αποκλειστούν σε καμία περίπτωση τα λεγόμενα «χαοτικά» ή «ουδέτερα» μοντέλα. Θα ληφθούν υπόψη όλες οι ποικιλίες, μικρές ή μεγάλες. Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε έργα που θα εξετάσουν τη σύνδεση μεταξύ φυσικο-χημικών επιδράσεων και τις αντίστοιχες βιολογικές αντιδράσεις σε όλα τα τροφικά επίπεδα.

Η έρευνα στις γεωλογικές επιστήμες της θάλασσας θα επεκταθεί ώστε να περιλάβει την στρωματογραφία και τη γεωφυσική καθώς και την αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων που αφορούν τη συμπεριφορά ιζημάτων σε διάφορες θαλάσσιες καταστάσεις (π.χ. υφαλοκρηπίδα, υφαλοπρανές και βαθέα ύδατα).

Απαιτούνται έρευνες της γεωλογικής συμπεριφοράς και των φυσικών ιδιοτήτων των ιζημάτων στα βαθέα ύδατα για να εκτιμηθούν οι κατάλληλες χρήσεις του θαλάσσιου πυθμένα και να συνεισφέρουν στην έρευνα της γενικής μεταβολής.

Θα χρησιμοποιηθεί η εκπόνηση μοντέλων στην μελέτη των θαλάσσιων διαδικασιών και θα περιλάβει επαλήθευση, διακρίβωση και εκτίμηση των οριακών συνθηκών σε διάφορες χρονικές κλίμακες. Η ανάπτυξη και η δελτίωση των οικοσυστημάτων θα αποτελέσει ιδιαίτερη προτεραιότητα.

Οι δραστηριότητες αυτές συνεπάγονται τη συμμετοχή της Κοινότητας σε τρέχοντα διεθνή προγράμματα σε παγκόσμια κλίμακα (π.χ. το παγκόσμιο πείραμα της ωκεάνειας κυκλοφορίας (world ocean circulation experiment), τις κοινές μελέτες του γενικού ωκεάνιου ρεύματος (joint global ocean flux studies, international geosphere-biosphere programme, κ.λπ.), και θα συνεισφέρουν στην πραγματοποίηση των μακροπρόθεσμων στόχων τους. Οι εργασίες στον τομέα αυτό θα διεξαχθούν σε συνεργασία με σχετικά κοινοτικά προγράμματα για το θαλάσσιο περιβάλλον (Sierp, EPOCH, Far και δραστηριότητες του Κοινού Κέντρου Ερευνών), και ενδεχομένως τις ανανεώσιμες ενέργειες (πλημμυρίδες, αποθαλάσσια, κ.λπ.), την υδατοκαλλιέργεια και την αλιεία Far). Στις γεωλογικές επιστήμες της θάλασσας, θα επιδιωχθεί συμπληρωματικότητα με το πρόγραμμα ωκεάνειας γεώτρησης (ocean drilling programme) όπου αυτό είναι απαραίτητο, προκειμένου να αποφευχθεί η επικάλυψη εργασιών.

Τομέας 2

Τεχνικές εφαρμογές στις παράκτιες ζώνες

Οι στόχοι, οι οποίοι βασίζονται σε έργα που εκτελέστηκαν κατά την πειραματική φάση του προγράμματος MAST 1989-1992, είναι: η απόκτηση αυξημένου επιπέδου κατανόησης των θαλασσίων διεργασιών που επηρεάζουν την συμπεριφορά των παράκτιων δομών και των αλληλεπιδράσεών τους η ανάπτυξη ψηφιακών μοντέλων των παράκτιων διεργασιών και η ενσωμάτωση μοντέλων των διεργασιών για λόγους διαχείρισης των παράκτιων περιοχών στην Ευρώπη και επίσης η εναρμόνιση σε ευρωπαϊκή κλίμακα, των μεθόδων σχεδιασμού των έργων τεχνικών εφαρμογών στις παράκτιες περιοχές.

Η έρευνα επομένως θα επικεντρωθεί στη μελέτη ρευμάτων και κυμάτων στην συμπεριφορά ιζημάτων (κινητικότητα, μεταφορά, εναπόθεση, γεωτεχνικές ιδιότητες), καθώς και στις μεταβολές στον θαλάσσιο θυθό και στη μορφολογία της παραλιακής γραμμής. Η έρευνα των τεχνικών εφαρμογών στις παράκτιες περιοχές θα προωθήσει τις εργασίες ανάπτυξης για τον αντίκτυπο των κυμάτων και άλλων παράκτιων διεργασιών στη σταθερότητα των κυματοθραυστών και άλλων δομών.

Ένας από τους ιδιαίτερους σκοπούς είναι να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η ηγετική θέση της Ευρώπης στους τομείς αυτούς διατυπώνοντας ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για τις τεχνικές εφαρμογές στις παράκτιες ζώνες. Θα αναληφθεί επίσης έρευνα για την δελτίωση προγραμμάτων διατροφής των παραλιών και για την προετοιμασία την επονομαζόμενη «κατά της θάλασσας». Θα εξασφαλισθεί η σύμπραξη με έρευνες που αφορούν την κλιματολογία και τους φυσικούς κινδύνους.

Τομέας 3

Τεχνολογία της θάλασσας

Ο στόχος είναι να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη υπαρχόντων και νέων οργάνων και δημιουργικών τεχνολογιών, ιδιαίτερα με σκοπό να επιταχυνθεί η εισαγωγή αυτοματοποιημένων συστημάτων μακροπρόθεσμων μετρήσεων, καθώς και να υπάρξει συνεισφορά στην ανάπτυξη επιχειρησιακών συστημάτων παρατήρησης.

Η έρευνα θα αφορά την ανάπτυξη νέων αισθητήρων (sensors), την μετάδοση δεδομένων (σχεδόν) σε πραγματικό χρόνο, και δεσμών επικοινωνίας διπλής κατεύθυνσης (two-way). Περαιτέρω εργασίες θα επικεντρωθούν σε όργανα μέτρησης και δειγματοληψίας στην υδάτινη στήλη, καθώς και επί του θαλάσσιου θυθού και κάτω απ' αυτόν. Η έρευνα της υποβρύχιας ακουστικής θα επικεντρωθεί στην αυτοπλοήγηση οχημάτων, στον προσδιορισμό των ιδιοτήτων του θαλάσσιου θυθού, στην μετάδοση του ήχου, την εξέταση της διατομής των στρωμάτων κάτω από το θυθό, και ιδιαίτερα τις καινοτόμες ακουστικές μετρήσεις. Θα αναληφθούν επιλεκτικές δραστηριότητες στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων δημιουργικών τεχνολογιών, π.χ. ακουστικών εικόνων και οπτικών.

Θα εκπονηθούν επίσης μελέτες για τον προσδιορισμό και την εκμετάλλευση φυσικής προέλευσης χημικών ουσιών στο θαλάσσιο περιβάλλον και μελέτες του αντίκτυπου όχι μόνο στην εκμετάλλευση των θαλάσσιων

ορυκτών πόρων (άμμος και αμμοκροκάλη, κόνδυλοι, φύκια, ουσίες που χρησιμοποιούνται στη φαρμακευτική), αλλά επίσης και για να γνωρίσουμε περισσότερο τις επιπτώσεις των απορρίψεων στο πελαγικό περιβάλλον οι οποίες οφείλονται σε ανθρώπινες δραστηριότητες. Οποιαδήποτε έρευνα που διεξάγεται με στόχο την εκ προθέσεως εισαγωγή τοξικών ουσιών στο θαλάσσιο περιβάλλον δεν θα είναι δυνατόν να λάβει ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, έτσι ώστε να επιτευχθεί μια καλώς ελεγχόμενη υδατοκαλλιέργεια, αλιεία και τουρισμός.

Θα αρχίσουν εργασίες σχεδιασμού και επιτόπου δοκιμής ενός συστήματος παρακολούθησης των κυριότερων περιβαλλοντικών παραμέτρων των παράκτιων υδάτων.

Η έρευνα αυτή θα συντονιστεί με τις πρωτοβουλίες του προγράμματος Eureka στην επιστήμη και τεχνολογία της θάλασσας και θα συμπληρώσει εργασίες στο πρόγραμμα Bríte/Euram και στο πρόγραμμα Esprit που αφορούν τα θέματα δοκιμής υλικών, ρομποτικής και πληροφορικής της ανάπτυξης οργάνων.

Τομέας 4

Δραστηριότητες στήριξης

Οι δραστηριότητες στήριξης που άρχισαν στο πλαίσιο του πειραματικού προγράμματος Mast, θα συνεχισθούν και επομένως θα συμπεριλάβουν τα εξής: την εγκαθίδρυση ενός ευρωπαϊκού συστήματος δεδομένων και πληροφοριών για τους ωκεανούς, συμπεριλαμβανομένου ενός συστήματος για τη διαχείριση δεδομένων τηλεανίχνευσης· προετοιμασία προτύπων κανόνων και προδιαγραφών για τη θαλάσσια επιστήμη και τεχνολογία· πρωτοβουλία για το συντονισμό του σχεδιασμού προτύπων που να περιλαμβάνει και σχεδιασμό προτύπων για διαχειριστικούς λόγους· ανάπτυξη ενός πειραματικού συστήματος επικοινωνίας για ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με ερευνητικές αποστολές και ερευνητικές διευκολύνσεις· μελέτες για τις απαιτήσεις των νέων μεγάλης κλίμακας διευκολύνσεων στο επιστημονικό επίπεδο και στο επίπεδο σχεδιασμού· προηγμένη κατάρτιση και νέες προσεγγίσεις όσον αφορά την χαρτογράφηση και την δαθυμετρική/υδρογραφική τοπογράφηση.

Τομέας 5

Ολοκληρωμένα σχέδια

Τα ολοκληρωμένα σχέδια θα αναπτυχθούν προκειμένου να εξετάσουν συγκεκριμένα προβλήματα που απαιτούν μεγάλης κλίμακας συνδυασμένες ερευνητικές προσπάθειες σε πολλούς συγχρόνως τομείς. Τα εν λόγω προβλήματα θα μπορούσαν να προσδιορισθούν με βάση τις επιστημονικές και τεχνολογικές απαιτήσεις ή εντοπισθούν με βάση τις επιστημονικές απαιτήσεις μιάς συγκεκριμένης γεωγραφικής περιοχής. Η ανάγκη για εξισορρόπηση του ελλείματος σε επιστημονικές δυνατότητες σε ορισμένες χώρες θα λαμβάνεται επίσης υπόψη κατά τον ορισμό των ολοκληρωμένων σχεδίων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

σε %, για την περίοδο 1991—1994

Τομέας 1 — Επιστήμη της θάλασσας	30-38
Τομέας 2 — Τεχνικές εφαρμογές στις παράκτιες ζώνες	12-18
Τομέας 3 — Τεχνολογία της θάλασσας	24-32
Τομέας 4 — Πρωτοβουλίες στήριξης	5-10
Τομέας 5 — Ολοκληρωμένα σχέδια	10-20

Η κατανομή μεταξύ των διαφόρων τομέων δεν αποκλείει την πιθανότητα κάλυψης αρκετών τομέων από τα αυτά σχέδια.

Το ποσό των δύο εκατομμυρίων Ecu που αντιπροσωπεύει το 2 % του συνόλου, θεωρείται το ελάχιστο ποσό για την χρηματοδότηση σχεδίων που ενθαρρύνουν την κατάρτιση των ερευνητών στους τομείς που καλύπτονται από το παρόν ειδικό πρόγραμμα.

Ποσό ύψους 720 000 έως 960 000 που ισοδυναμεί με το 3 % του συνολικού ποσού που κρίνεται αναγκαίο, για τον τομέα 3 (τεχνολογία της θάλασσας) διατίθεται για την αξιολόγηση των τεχνολογικών επιλογών και κινδύνων, τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων διαδίδονται στο Κοινοβούλιο μαζί με τις εκθέσεις αξιολόγησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΤΡΟΠΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ

1. Η Επιτροπή θέτει σε εφαρμογή το πρόγραμμα με βάση το επιστημονικό και τεχνικό περιεχόμενο που ορίζεται στο παράρτημα Ι.
2. Οι τρόποι εκτέλεσης του προγράμματος, που αναφέρονται στο άρθρο 3, καλύπτουν τα έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, τα συνοδευτικά μέτρα και τις συντονισμένες δράσεις.

Τα έργα αποτελούν αντικείμενο συμβάσεων κοινής δαπάνης στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης.

Τα συνοδευτικά μέτρα συνίστανται στην εφαρμογή των μέσων που εξασφαλίζουν την καλή τεχνική εκτέλεση, τη διαχείριση και την αξιολόγηση του προγράμματος, καθώς και την κατάλληλη διάδοση των αποτελεσμάτων και τη δυνατότητα πρόσβασης σ' αυτά, το συντονισμό, την κατάρτιση και την ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα.

Οι συντονισμένες δράσεις είναι εκείνες που καθορίζονται στο άρθρο 92 του δημόσιονομικού κανονισμού.

3. Οι συμμετέχοντες στα έργα πρέπει να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα στην Κοινότητα, όπως πανεπιστήμια, οργανισμοί έρευνας και βιομηχανικές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ή των ενώσεων των τελευταίων, και ιδίως των ευρωπαϊκών ομίλων οικονομικού σκοπού (ΕΟΟΣ).

Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στις χώρες που έχουν συνάψει με την Κοινότητα συμφωνίες σε θέματα επιστημονικής και τεχνικής έρευνας, μπορούν να συμμετάσχουν στα έργα που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος, με βάση το κριτήριο του αμοιβαίου συμφέροντος. Οι κατ' αυτόν τον τρόπο επιλεγόμενοι συμβαλλόμενοι δεν επωφελούνται της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας που προβλέπει το πρόγραμμα-πλαίσιο, συμμετέχουν δε στις γενικές διοικητικές δαπάνες.

4. Τα έργα επιλέγονται σύμφωνα με την ακόλουθη σειρά προτεραιότητας, και η μεν πρώτη μέθοδος αποτελεί τον κανόνα, ενώ η δεύτερη την εξαίρεση:

Οι συμμετέχοντες στα έργα επιλέγονται με βάση τη συνήθη διαδικασία των προσκλήσεων προς υποβολή προτάσεων που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3, η οποία δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Εάν ικανοποιούνται άλλα κριτήρια επιστημονικής αξίας, και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές στις οποίες έχουν συμφωνήσει το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην περίπτωση που θα υπάρξουν πολλές προτάσεις έργων ίσης επιστημονικής αξίας θα προτιμούνται:

- i) προτάσεις για έργα στον οποίων την υλοποίηση υπάρχει συμμετοχή από λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες ή/και από περιφέρειες όπου έχει σημειωθεί κάμψη της βιομηχανικής δραστηριότητας, όπως ορίζεται τα άρθρα 8 και 9 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2052/88 του Συμβουλίου,
- ii) προτάσεις για έργα στα οποία συμμετέχουν μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή όμιλοι τέτοιων επιχειρήσεων.

Η Επιτροπή αποφασίζει για κάθε περίπτωση κατά πόσο η διαχείριση του προγράμματος ή τμημάτων του μπορεί να αναληφθεί από οργανισμούς ή όργανα εκτός της Επιτροπής, χωρίς όμως τούτο να συνιστά εκχώρηση της εξουσίας της ως προς την λήψη αποφάσεων.

Η Επιτροπή μπορεί, εξάλλου, να εγκρίνει προτάσεις, σύμφωνα με έκτακτη διαδικασία και υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται κατωτέρω, εφόσον αυτές παρουσιάζουν ιδιαίτερα ευνοϊκές προοπτικές και συμβάλλουν σημαντικά στην πρωτοτυπία του προτεινόμενου θέματος, στην καινοτομία της επιστημονικής και τεχνικής προσέγγισης και στη μεθοδολογία εκτέλεσης, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των υποψηφίων.

Η ευνοϊκή τεχνική αξιολόγηση των εν λόγω προτάσεων δεν αποτελεί αυτή καθαυτή ικανοποιητική δικαιολογία για την έγκριση ενός έργου. Πράγματι η έκτακτη διαδικασία μπορεί να εφαρμοστεί μόνο εφόσον ελεγχθεί ότι η φύση του έργου, όπως ορίζεται ανωτέρω, δεν δικαιολογεί τη χρήση της κανονικής διαδικασίας πρόσκλησης προς υποβολή προτάσεων.

Η έκτακτη διαδικασία τίθεται σε ισχύ μετά την πρώτη πρόσκληση για υποβολή προτάσεων, πρέπει δε να ολοκληρωθεί πριν τη συνήθη διαδικασία, ούτως ώστε να είναι δυνατόν να καθοριστεί με ακρίβεια το διαθέσιμο ποσό της κοινοτικής χρηματοδοτικής συμμετοχής στα έργα που επιλέγονται με τη συνήθη διαδικασία. Η ημερομηνία λήξεως για την έκτακτη διαδικασία δημοσιεύεται κάθε χρόνο στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Το ποσό της κοινοτικής χρηματοδοτικής συμμετοχής για όλα τα έργα που εγκρίνονται με βάση την έκτακτη διαδικασία αποφασίζεται κάθε χρόνο, ανάλογα με τα έργα που επιλέγονται και σύμφωνα με ιδιαίτερα αυστηρά κριτήρια ποιότητας. Το ποσό αυτό, δεν μπορεί σε οποιαδήποτε περίπτωση να υπερβαίνει το 10 % της συνολικής ετήσιας χρηματοδότησης από τον προϋπολογισμό.

Η Επιτροπή συντάσσει οδηγό στον οποίο αναφέρονται όλοι οι κανόνες που εφαρμόζονται κατά την έκτακτη αυτή διαδικασία προκειμένου να διασφαλίζεται πλήρης διαφάνεια.

5. Στα έργα πρέπει να συμμετέχουν τουλάχιστον δύο ανεξάρτητοι μεταξύ τους εταίροι, εγκατεστημένοι σε διαφορετικά κράτη μέλη.

Όταν διαβιβάζει το προσχέδιο προϋπολογισμού, η Επιτροπή γνωστοποιεί στην αρμόδια επί του προϋπολογισμού αρχή κατά πόσον οι οριστικές πιστώσεις που περιλήφθηκαν στον προϋπολογισμό του προηγούμενου έτους έχουν χρησιμοποιηθεί και για τη χρηματοδότηση έργων που επελέγησαν βάσει της έκτακτης διαδικασίας, καθώς και τι ποσά χορηγήθηκαν. Σε περίπτωση κατά την οποία τα έργα αυτά αφορούν περισσότερα του ενός προγράμματα, η Επιτροπή γνωστοποιεί τι είδους επιτροπή τη δότησε στην άσκηση των καθηκόντων της.

6. Η Επιτροπή μπορεί να ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να συγκροτήσουν ευρωπαϊκό όμιλο οικονομικού σκοπού ή να προδούν σε άλλες ρυθμίσεις για την εκτέλεση έργων, όπως είναι τα έργα μεγάλης κλίμακας που επιτρέπουν την αποκεντρωμένη διαχείριση σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του έργου.
7. Οι γνώσεις που αποκτώνται κατά την εκτέλεση των έργων διαδίδονται, αφενός, στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος και, αφετέρου, μέσω συγκεντρωτικής δράσης, σύμφωνα με την απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 4 τρίτο εδάφιο της απόφασης 90/221/Ευρατόμ, ΕΟΚ.